

познаха ме, заведоха ме при игумена Кирила, цѣлувахме се — веднага се поде *conversatio monastica et iocosa* [монашески и шеговитъ разговоръ], представихъ своитѣ другари. На мене и Миларова дадоха келията на дупнишката фасада, въ най-горния етажъ, гдето бѣха лани Гедровичъ и Мариновъ. Веднага се срещнахъ съ отецъ Паисий, отецъ Теодосий, отецъ Харитонъ, съ единъ проигуменъ на Меникейския манастиръ въ Сѣрѣ (Дионисий) и т. н. Съ Миларова слѣзохме долу, вѣнъ къмъ Самоковско, гледка, ориентация. Пълно е съ хора, поклонници, кола, коне — отъ Карлово (пжтували 6 дена на самъ, 6 дена оставатъ тукъ, 6 дена назадъ презъ Самоковъ, Т.-Пазарджикъ и Пловдивъ), Брѣстовица, Трѣвна, Севлиево, Вратца, Бѣлоградчикъ, Трънско (манастирътъ има метоси въ Трънъ и въ Нишъ), най-много, разбира се, отъ близкитѣ мѣста, отъ Радомирско и т. н. Особено ме интересуваха македонцитѣ отъ Мелникъ, отъ манастира, каже, св. Врачъ, мжжетъ съ бѣли чалми, женитѣ съ пѣстри дрехи, хубави широки и обли славянски лица съ изразителни очи, съ кърпи на главитѣ. Инакъ турцитѣ не давали тескерета задъ граница. Имаше и съ малки деца. Дупничани най-малко ходятъ. Останалитѣ иматъ своитѣ дни, самоковци на Очевъ день (свети отецъ), пловдивчани, копривщенци и т. н. (на Спасовъ день, Петровъ день и т. н.). Нашиятъ вечеренъ разговоръ съ едно дългоносо „кречетало“ отъ Бобошево, за македонцитѣ (бугарѣ), за границата и т. н., живъ, отворенъ момъкъ. — Миналата недѣля (Вая — Цвѣтница) тукъ е била на военно поклонение полубатарейта отъ Дупница. — Около манастира горитѣ сж голи (буки), само иглолистнитѣ се чернѣятъ нагоре, пълна зима, огромни снѣгове по върховетѣ и по самоковския пжтъ. Рилскиятъ пжтъ никога не се засипвалъ цѣлъ. — Вечеря: миродия, охлюви или пужеви (тукъ), ядохъ за пръвъ пжтъ, отъ игумена получихме наложено грозде, слабо вино и хлѣбъ. Следъ това пихме чай съ нашия конякъ. Двама *fratres* послушници ни обслужваха; разговорътъ съ тѣхъ. Познали ме отъ лани, както повечето. Изобщо голѣма приветливостъ отъ страна на монаситѣ. Отидохме да спимъ. Обаче говорихме до 12 часа. Миларовъ ми чете своята трагедия (частично) „Падането на Цариградъ“, която е писалъ въ цариградската тъмница. Следъ това говорихме по исторически, политически и любовни въпроси, докато заспахме. Спахме като заклани.

12/24 априлъ, Великденъ. Сутринтъ ужъ ни чукали на вратата, ала не ни събудиха — деветъ часа бѣхъ вчера на сѣдло, отъ св. Вацлавъ не бѣхъ яздилъ. Ето че чуваме рано рано клепала и камбани, чието ехо кѣнтѣше въ планинитѣ. Часътъ е около 6. На колѣне по бѣли гащи гледамъ долу — отъ портата излѣзе процесия, лития, около манастира, съ хоругви. Преди това имало литургия. Пропустнахме. Веднага